Dosarul nr. 4-21186580-12-4-13052023 (4–1701/2023)

H O T Ă R Î R E
În numele Legii

14 noiembrie 2023 mun. Chişinău
Judecătoria Chişinău (*sediul Buiucani*)
în componenţa:
Preşedintelui şedinţei, judecătorul – Veaceslav Cernalev
grefier: Cristina Macovei;
în lipsa: agentului constatator din cadrul Comisiei Electorale Centrale, Angelica Caraman, precum și a făptuitorului *****Maria, în privința cărora au fost întreprinse măsurile necesare și de rigoare privind citarea legală.

Examinând în şedinţă publică cauza contravenţională pornită în privinţa cet. *****Maria, *născută la *****, IDNP *****, domiciliată în mun. Chişinău, *****,* care se învinuieşte de săvârşirea contravenției prevăzute de art. 48[1] alin. (3) din Codul contravenţional, –

C O N S T A T Ă :

1. *****Maria Artemon este învinuită că a comis fapta: în conformitate cu prevederile art.423[7] alin.(1) Cod contravențional, Comisia Electorală Centrală prin hotărârea nr.5184 din 28.07.2021 „Cu privire la prezentarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru primul semestru al anului 2021”, a constatat că Partidul Politic ”*****” nu a prezentat în termenul legal raportul financiar pentru primul semestru al anului 2021, fapt ce contravine art.29 alin.(1) din Legea nr.294 din 21.12.2007 privind partidele politice, care stabilește că: „semestrial, până la data de 15 a ultimei luni a perioadei de raportare [...], partidele politice vor prezenta la Comisia Electorală Centrală rapoarte privind gestiunea financiară a acestora”. Potrivit pct.93 lit. b) din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice, aprobat prin hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr.4401 din 23.12.2015, neprezentarea de către partidele politice la Comisia Electorală Centrală a raportului privind gestiunea financiară în termenul și formatul stabilite conform legii, inclusiv prezentarea unor date incomplete în raport, constituie încălcări ale prevederilor privind gestiunea financiară a partidelor politice. Faptele respective se consideră contravenții și sânt pasibile de răspundere conform Codului contravențional. Respectiv, *****Maria Artemon până la data de 15.07.2021, ora 17:00 nu a depus la Comisie raportul financiar pentru primul semestru al anului 2021, nici electronic nici pe suport de hârtie.

Astfel acțiunile cet. *****Maria au fost încadrate de către agentul constatator în baza art. 48[1] alin. (3) Cod contravențional, *neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea lor financiară în termenul și*

formatul stabilite de către Comisia Electorală Centrală, inclusiv prezentarea unor date incomplete în raport.

2. La caz, instanța de judecată reține că, prin Legea „privind modificarea unor acte normative” nr. 336 din 08.12.2022, aliniatul (1) va avea următorul cuprins: Prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară, adică exact cum era anterior dispoziția alin. (3) care a fost abrogat. Respectiv, acțiunile făptuitorului *****Maria urmează a fi reîncadrate în alin. (1) art. 48[1] din Codul contravențional.

3. Prin hotărârea Judecătoriei Chișinău (*sediul Centru*) din 01 iulie 2022, a fost declarat nul procesul-verbal cu privire la contravenție Seria CEC nr. 03-08/49 din 30 noiembrie 2021, întocmit în privința cet. *****Maria pe faptul comiterii contravenției prevăzute de art. 48[1] alin. (3) Cod contravențional, cu încetarea procesului contravențional.

Prin Decizia Colegiului Penal la Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2023, a fost admis recursul declarat de către vicepreședintele Comisiei Electorale Centrale, Postica Pavel, casată hotărârea Judecătoriei Chișinău (*sediul Centru*) din 01 iulie 2022, şi remisă cauza la rejudecare, în prima instanță, în alt complet de judecată.

4. Astfel, la 13 mai 2023, cauza contravențională nr. 4-21186580-12-4-13-52023 (4–1701/2023), în baza procesului-verbal cu privire la contravenţie Seria CEC nr. 03-08/49 din 30 noiembrie 2021, încheiat de către agentul constatator din cadrul Comisiei Electorale Centrale, Angelica Caraman, în privința lui *****Maria, în baza art. 48[1] alin. (3) Cod contravențional, a fost repartizată, prin intermediul programului informational automatizat de gestionare a dosarelor, judecătorului Veaceslav Cernalev în mod automat-aleatoriu.

5. Agentul constatator din cadrul Comisiei Electorale Centrale, Angelica Caraman, fiind citată legal despre locul, data și ora ședinței de judecată ceea ce se atestă prin avizul de recepție şi adeverința Î.S. „Poșta Moldovei”, nu s-a prezentat în judecată, astfel încât, prin prisma art. 455 alin. (2) din Codul contravenţional, s-a dispus posibilă examinarea cauzei contravenţionale în absenţa agentului constatator, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

6. Făptuitorul *****Maria, citată legal despre locul, data și ora examinării contestației, fapt care se atestă prin avizul de recepție a citației instanței de judecată, remise în adresa instanței de către Î.S. „Poșta Moldovei”, nu s-a prezentat și nu a comunicat în prealabil motivele neprezentării sale, astfel, în conformitate cu prevederile art. 455 alin. (3) din Codul contravențional, s-a dispus posibilă examinarea cauzei în absența făptuitorului, cu remiterea copiei de pe hotărâre.

7. Studiind materialele cauzei în raport cu prevederile legale ce guvernează spața, instanța de judecată fixează că, vinovăția cet. *****Maria este dovedită pe deplin, acțiunile căreia urmează a fi încadrate juridic conform art. 48[1] alin. (1) Cod

contravențional, individualizate prin: „*prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară*”, reieșind din următoarele considerente.

8. Cu întâietate, instanța de judecată consideră necesar de a nota că, la etapa rejudecării cauzei după casarea hotărârii în recurs, s-a ținut cont inclusiv de indicațiile instanței ierarhic superioare, menționate în decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 04 aprilie 2023, potrivit cărora instanța de recurs a atestat că, instanța de fond în mod nejustificat și pripit a purces la încetarea procesului contravențional, eronat stabilind faptul vicierii procesului verbal cu privier la contravenție.

Colegiul penal a atestat caracterul superficial al examinării cauzei de către instanța de judecată, care, apreciind probatoriul administrat la caz, urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale.

Astfel, la adoptarea hotărârii judecătoreşti, instanţa de judecată se va conduce inclusiv de indicaţiile instanţei ierarhic superioare, care pentru instanţa de rejudecare sînt obligatorii în măsura în care situaţia de fapt rămîne cea care a existat la soluţionarea recursului. La caz, situaţia de fapt rămâne aceiaşi, cea care a existat la soluţionarea recursului, motiv din care indicaţiile instanţei de recurs sînt obligatorii pentru instanţa de rejudecare.

9. În ședința de judecată s-a constatat că, cet. *****Maria, fiind persoană cu funcție de răspundere din cadrul Partidului Politic „*****”, până la data de 15.07.2021, ora 17:00 min., nu a depus la Comisie raportul financiar pentru primul semestru al anului 2021, nici electronic nici pe suport de hârtie, la sediul Comisiei Electorale Centrale, cu sediul în mun. Chișinău, str. Vasile Alexandri nr. 119.

10. Vinovăția făptuitorului *****Maria este confirmată în totalitate prin următoarele probe acumulate de către agentul constatator, și anume:

- procesul-verbal cu privire la contravenție Seria CEC nr. 03-08/93 din 30 noiembrie 2021, încheiat de către agentul constatator din cadrul Comisiei Electorale Centrale, Angelica Caraman, în privința cet. *****Maria, în baza art. 48^1 alin. (3) Cod contravențional (*f.d. 2, 4*);

- hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 5184 cu privire la prezentarea rapoartelor privind gestiunea financiară a partidelor politice pentru primul semestru al anului 2021 din 28 iulie 2021, potrivit căreia s-a constatat neprezentarea rapoartelor financiare până la data de 15 iulie 2021 de ătre Partidul Politic „*****”, inițiindu-se, procedura contravențională conform art. 48^1 alin. (3) din Codul contravențional, în privința persoanei cu funcție de răspundere din cadrul partidului menționat (*f.d. 20-23*);

- contestația cu anexe înaintată Comisiei Electorale Centrale la data de 14 decembrie 2021, împotriva procesului verbal cu privire la contravenție din 30 noiembrie 2021 întocmit pe numele cet. *****Maria. Potrivit anexelor prezentate se contrată ca depus tardiv raportul privind gestiunea financiară atât în format electronic cât și pe suport de hârtie (*f.d. 32-57*).

11. Potrivit prevederilor art. 458 din Codul contravențional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine, caracterul veridic al contravenţiei imputate, existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei, vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional, existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale, alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

12. Aşadar, cu referire la legalitatea procesului-verbal cu privire la contravenţie, analizând cuprinsul acestuia prin raportare la cerinţele prevăzute de lege sub sancţiunea nulităţii absolute și relative, instanţa constată că dispoziţiile legale în materie au fost respectate. Astfel, procesul-verbal cuprinde toate menţiunile prevăzute de art. 443 din Codul contravenţional.

13. Instanța de judecată atestă că, procesul-verbal a fost întocmit cu respectarea tuturor dispoziţiilor legale, astfel încât consemnările făcute de către agentul constatator în cuprinsul acestuia referitoare la situaţia de fapt beneficiază de prezumţia de veridicitate, prezumţie simplă care poate fi răsturnată prin orice mijloc de probă.

În această privință, instanța de judecată consideră necesar de a face referire la punctul 38 din Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 29 noiembrie 2018 privind excepţia de neconstituţionalitate a articolelor 445 și 461 din Codul contravențional, potrivit căruia „*Procesul-verbal cu privire la contravenție este un act administrativ, care emană de la o autoritate publică, dotată cu competența de a constata și de a sancționa faptele contravenționale, se bucură de prezumțiile de legalitate, de autenticitate și de veridicitate. De asemenea, acesta este executoriu*”.

14. Cu referire la constatarea faptei contravenționale, raportând împrejurările de fapt stabilite la circumstanţele de drept descrise, instanţa de judecată fixează că, cet. *****Maria, corect şi întemeiat a fost identificat ca persoana cu funcție de răspundere din cadrul Partidului Politic „*****”, care, pînă la data de 15 iulie 2021, ora 17:00 min., nu a depus la Comisia Electorală Centrală (cu sediul în mun. Chișinău, str. V. Alecsandri 119), raportul financiar pentru primul semestru al anului 2021, nici electronic nici pe suport de hârtie, în legătură cu ce a comis contravenţia prevăzută de art. 48^1 alin. (3) din Codul contravenţional, din care cauză procesul-verbal cu privire la contravenţie nu poate fi pus în discuţie.

15. Aici instanța menționează că, prin hotărâre Comisiei Electorale Centrale nr. 5184 din 28 iulie 2021 s-a constatat încălcarea dispozițiilor obligatorii pentru

partidele politice, din Legea nr. 294 din 21 decembrie 2007 privind partidele politice, care stabilește că: ”*semestrial, pînă la data de 15 a ultimei luni a perioadei de raportare, şi anual, pînă în data de 31 martie, partidele politice vor prezenta la Comisia Electorală Centrală rapoarte privind gestiunea financiară a acestora*”.

16. Potrivit pct. 85 și 89 din Regulamentul privind finanțarea activității partidelor politice aprobat prin Hotărârea Comisiei Electorale Centrale nr. 1102 din 21.06.2023, neprezentarea de către Partidele Politice la Comisia Electorală Centrală a raportului privind gestiunea financiară în termenul și formatul stabilite conform legii, consituie încălcări ale prevederilor privind gestiunea financiară a partidelor politice, pasibile de răspundere conform Codului contravențional.

17. Totodată, instanța reține că, în sensul art. 48^1 alin. (1) din Codul contravențional, *prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară, se sancţionează cu avertisment sau cu amendă de la 120 la 400 de unităţi convenţionale aplicată persoanei cu funcţie de răspundere şi/sau persoanei juridice.*

18. Materialele prezente la dosarul contravențional, acumulate de către agentul constatator din cadrul Comisiei Electorale Centrale, dar și anexele la contestația depusă de președintele partidului Vlad Bilețchi, reflectă fără îndoială faptul că, persoana cu funcție de răspundere din cadrul Partidului Politic „*****”, a prezentat tardiv raportul privind gestiunea financiară, ignorând prevederile art. 29 alin. (1) din Legea nr. 294 din 21 decembrie 2007.

19. Totodată, instanța de judecată atestă că, urmare a constatării contravenției și întocmirii procesului verbal Seria CEC nr. 03-08/93, la rubrica respectivă, persoana în privința căreia a fost întocmit procesul verbal contravențional nu a negat circumstanțele constatate, invocând anumite erori de ordin tehnic.

Mai mult ca atât, instanța de judecată elucidează faptul că, deși s-au invocat anumite erori tehnice de expediere privind semnarea electronică a raportului privind gestiunea financiară a Partidului Politic „*****”, se evidențiază că respectivul raport nu a fost prezentat Comisiei nici pe suport de hârtie, astfel că, cele invocate în contestația asupra porcesului verbal, instanța de judecată le v-a aprecia ca neîntemeiate și fără suport probatoriu.

20. Așadar, instanța de judecată stabilește că, acțiunile făptuitorului întrunesc condițiile necesare și prevăzute de art. 48^1 alin. (1) Cod contravențional, or, potrivit acestei norme contravenționale, *prezentarea tardivă sau neprezentarea de către partidele politice a rapoartelor privind gestiunea financiară* conduc la sancționarea persoanei cu funcție de răpsundere și/sau a persoanei juridice.

21. În continuare, conform dispoziţiei art. 461 Codul contravenţional, în cazul în care, pe parcursul judecării cauzei, se constată vreunul din temeiurile

prevăzute la art. 441 şi 445, instanţa încetează procesul contravenţional, iar potrivit prevederilor art. 441 alin. (1) lit. b) Codul contravenţional, procesul contravenţional pornit încetează dacă se constată vreunul din temeiurile prevăzute la art. 3 alin. (3), art. 4 alin. (3), art. 20-31.

22. În concordanţă cu dispoziţia art. 26 lit. d) din Codul contravenţional, înlăturarea răspunderii contravenţionale pentru fapta ce conţine elementele constitutive ale contravenţiei are loc în cazul prescripţiei răspunderii contravenţionale, iar conform art. 30 alin. (1) și (2) prescripţia înlătură răspunderea contravenţională, termenul de prescripţie a răspunderii contravenţionale fiind de un an, care curge de la data săvârşirii contravenţiei.

23. Prin urmare, contravenția a fost săvârșită de către cet. *****Maria la data de 15 iulie 2021, ora 17:00 min., ceea ce rezultă din procesul-verbal cu privire la contravenţie Seria CEC nr. 03-08/93 din 30 noiembrie 2021, iar în asemenea împrejurări, și cu trimitere la art. 30 alin. (5) din Codul contravenţional, care prevede că termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției, se constată că, până la data examinării cauzei în fond și pronunţării hotărârii judecătoreşti, a survenit termenul general de prescripție a răspunderii contravenţionale de un an potrivit art. 30 din Codul contravenţional.

24. În încheiere, cu referire la cele enunţate supra şi luând în considerare că de la data săvârşirii contravenţiei de către cet. *****Maria şi până la data examinării cauzei contravenţionale s-a scurs o perioadă de timp mai mare de un an, prin prisma art. 462 alin. (5) lit. a) din Codul contravenţional care impune ca în atare situaţie dispozitvul să cuprindă doar soluţia privind încetarea procesului contravenţional, astfel instanţa de judecată va înceta procesul contravenţional în legătură cu survenirea prescripţiei răspunderii contravenţionale, or, prescripţia înlătură răspunderea contravenţională pentru fapta ce conţine elementele constitutive ale contravenţiei.

25. Pentru aceste motive, călăuzindu-se de prevederile art. 26 lit. d), art. 30, art. 395, art. 439^4, art. 439^6, art. 441 alin. (1) lit. b) şi alin. (2), art. 460, art. 461 şi art. 462 din Codul contravenţional, instanţa de judecată, –

H O T Ă R Ă Ş T E :

Se încetează procesul contravenţional pornit în privinţa cet. *****Maria, *născută la *****, IDNP *****, domiciliată în mun. Chişinău, *****,* care a săvârşit contravenția prevăzută de art. 48^1 alin. (3) din Codul contravenţional, în legătură cu expirarea termenului prescripției tragerii la răspundere contravenţională.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs la Curtea de Apel Chişinău în termen de 15 zile, prin intermediul Judecătoriei Chişinău (*sediul Buiucani*).

Preşedintele şedinţei,

judecătorul Veaceslav CERNALEV